

**ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ / ΠΟΛΥΤΕΧΝΙΚΗ ΣΧΟΛΗ
ΤΜΗΜΑ ΜΗΧΑΝΙΚΩΝ ΧΩΡΟΤΑΞΙΑΣ, ΠΟΛΕΟΔΟΜΙΑΣ ΚΑΙ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ**

**ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ
«Αστικές Αναπλάσεις, Αστική Ανάπτυξη και Αγορά Ακινήτων»**

**ΜΑΘΗΜΑ: Αστικές Αναπλάσεις και Πολιτιστική Κληρονομιά
ΔΙΔΑΣΚΩΝ: Ν. ΣΑΜΑΡΑΣ**

Εκπαιδευτικό Υλικό Μαθημάτων

A. Σημειώσεις 3 Μαθημάτων

Σημειώσεις 3 Μαθημάτων στο Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών 'Αρχιτεκτονική και Δομοστατική Αποκατάσταση Ιστορικών Κτηρίων και Συνόλων (Π.Μ.Σ. Α.Δο.Απ.)' του Τμήματος Πολιτικών Μηχανικών του Πανεπιστημίου Δυτικής Αττικής:

- 'Ανάπλαση και Αναβίωση Ιστορικών Κέντρων και Συνόλων I' (Σαμαράς, Ν., 2019α),
- 'Ανάπλαση και Αναβίωση Ιστορικών Κέντρων και Συνόλων II' (Σαμαράς, Ν., 2019β),
- 'Επανάχρηση Ιστορικών Κτηρίων' (Σαμαράς, Ν., 2019γ),

ανεβασμένες στο eclass του μαθήματος, στο εργαλείο ΕΓΓΡΑΦΑ, στον κατάλογο ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ:

https://eclass.uth.gr/modules/document/index.php?course=PRD_P_167&openDir=/65ee233ezVjR.

B. 20+1 δημοσιευμένα κείμενα

1. **Θεωρητική προσέγγιση της Διατήρησης και Αναβίωσης των Παραδοσιακών Οικισμών της Πίνδου** (Σαμαράς, Ν., 2007, ΤΡΙΚΑΛΙΝΑ, τόμος 27, σσ. 419-458, https://www.academia.edu/32204159/Θεωρητική_προσέγγιση_της_Διατήρησης_και_Αναβίωσης_των_Παραδοσιακών_Οικισμών_της_Πίνδου).
2. **Επιβίωση στοιχείων και αξιών της Θεσσαλικής αρχιτεκτονικής παράδοσης στη σύγχρονη αρχιτεκτονική των Θεσσαλικών πόλεων** (Σαμαράς, Ν., 2006, 1ο Διεθνές Συνέδριο Ιστορίας και Πολιτισμού της Θεσσαλίας, Γ. Γ. Περιφέρειας Θεσσαλίας, Λάρισα 09-11 Νοεμβρίου, Πρακτικά Συνεδρίου, τόμος II, σσ. 913-925, https://www.academia.edu/31710861/Επιβίωση_στοιχείων_και_αξιών_της_παραδοσιακής_αρχιτεκτονικής_στη_σύγχρονη_αρχιτεκτονική_των_Θεσσαλικών_πόλεων).
3. **Η ιστορικότητα του κέντρου της πόλης ως συνειδητοποιημένη αξία μεταξύ κατοίκων κι επισκεπτών της πόλης. Η περίπτωση των Τρικάλων Θεσσαλίας.** (Σαμαράς, Ν., 2019, Διημερίδα 'Ιστορικά Κέντρα Πόλεων: Πολιτικές Διαχείρισης και Ανάδειξης', Ιόνιο Πανεπιστήμιο Τμήμα Ιστορίας / Περιφέρεια Ιονίων Νήσων, Κέρκυρα 22-23, https://www.academia.edu/44990469/Η_ιστορικότητα_του_κέντρου_της_πόλης_ως_συνειδητοποιημένη_αξία_μεταξύ_κατοίκων_κι_επισκεπτών_της_πόλης).
4. **Η Διατήρηση της Αρχιτεκτονικής και Πολεοδομικής Φυσιογνωμίας των Οικισμών ως Αντικείμενο της Ελληνικής Πολεοδομικής Νομοθεσίας** (Σαμαράς, Ν., 2015, 4ο Πανελλήνιο

Συνέδριο Πολεοδομίας, Χωροταξίας και Περιφερειακής Ανάπτυξης, Τμήμα Μηχανικών Χωροταξίας Πολεοδομίας και Περιφερειακής Ανάπτυξης Πανεπιστημίου Θεσσαλίας, Βόλος 24-27/9, DVD Πρακτικών, φάκελος 'Σ', SamarasN_FP.pdf,
[https://www.academia.edu/31708831/Η διατήρηση της αρχιτεκτονικής και πολεοδομικής φυσιογνωμίας των οικισμών ως αντικείμενο της ελληνικής πολεοδομικής νομοθεσίας](https://www.academia.edu/31708831/Η_διατήρηση_της_αρχιτεκτονικής_και_πολεοδομικής_φυσιογνωμίας_των_οικισμών_ως_αντικείμενο_της_ελληνικής_πολεοδομικής_νομοθεσίας)).

5. **Η Φυσιογνωμία της πόλης των Τρικάλων, μέσα από τα πλέον χαρακτηριστικά στοιχεία αναγνώρισής της, σύμφωνα με Κατοίκους, Επιχειρηματίες και Επισκέπτες της πόλης** (Σαμαράς, Ν., 2017, 2ο Πανελλήνιο Συνέδριο Marketing και Branding του Τόπου, Τμήμα Μηχανικών Χωροταξίας Πολεοδομίας και Περιφερειακής Ανάπτυξης Πανεπιστημίου Θεσσαλίας, Λάρισα 31/3-2/4, DVD Πρακτικών, θεματικός άξονας 13: SamarasN[FP].pdf, [https://www.academia.edu/32187765/Η φυσιογνωμία της πόλης των Τρικάλων μέσα από τα πλέον χαρακτηριστικά στοιχεία αναγνώρισής της σύμφωνα με κατοίκους επιχειρηματίες και επισκέπτες της πόλης](https://www.academia.edu/32187765/Η_φυσιογνωμία_της_πόλης_των_Τρικάλων_μέσα_από_τα_πλέον_χαρακτηριστικά_στοιχεία_αναγνώρισής_της_σύμφωνα_με_κατοίκους_επιχειρηματίες_και_επισκέπτες_της_πόλης)).
6. **Η διαχρονική εξέλιξη των αντιλήψεων περί 'αυθεντικότητας' και η αντιμετώπιση των κέντρων των ευρωπαϊκών πόλεων** (Σαμαράς, Ν. και Σαπουνάκης, Α., 2018, 5ο Πανελλήνιο Συνέδριο Πολεοδομίας, Χωροταξίας και Περιφερειακής Ανάπτυξης, Τμήμα Μηχανικών Χωροταξίας Πολεοδομίας και Περιφερειακής Ανάπτυξης Πανεπιστημίου Θεσσαλίας, Βόλος 27-30/9, σσ. 732-745, [https://www.academia.edu/38233482/Η διαχρονική εξέλιξη των αντιλήψεων περί αυθεντικότητας και η αντιμετώπιση των κέντρων των ευρωπαϊκών πόλεων](https://www.academia.edu/38233482/Η_διαχρονική_εξέλιξη_των_αντιλήψεων_περί_αυθεντικότητας_και_η_αντιμετώπιση_των_κέντρων_των_ευρωπαϊκών_πόλεων)).
7. **The Transparency of Contemporary Glass Architecture and its Relation to Historic Contexts; the case of Athens.** (Samaras, N. and Moras, A., 2016, 'Emerging Complexities', Conference Papers of the "4th International Conference in Transparency & Architecture", School of Architecture, Aristotle University of Thessaloniki, November 2-4, pp. 188-197, [https://www.academia.edu/31710769/%CE%A4he Transparency of Contemporary Glass Architecture and its Relation to Historic Contexts the Case of Athens](https://www.academia.edu/31710769/%CE%A4he_Transparency_of_Contemporary_Glass_Architecture_and_its_Relation_to_Historic_Contexts_the_Case_of_Athens)).
8. **Historical Centers of Transylvania Cities: Prospects for the Protection of Architectural Heritage in Romania** (Samaras, N. and Athanailidou, A., 2014, Proceedings of the 1st International Conference "GEOMAPPLICA", Department of Planning and Regional Development, University of Thessaly, Skiathos, September 8-10, pp. 206-212, [https://www.academia.edu/31708992/Historic Centers of Transylvania Cities Prospects for the Protection of Architectural Heritage in Romania](https://www.academia.edu/31708992/Historic_Centers_of_Transylvania_Cities_Prospects_for_the_Protection_of_Architectural_Heritage_in_Romania)).
9. **Maintenance and Restoration of 'Xenia Motel Zeus II' in Ancient Olympia: an approach for the sustainable existence of Xenia Hotels, works of Aris Konstantinidis** (Samaras, N. and Chrysina, V., 2014, Proceedings of the 1st International Conference "GEOMAPPLICA", Department of Planning and Regional Development, University of Thessaly, Skiathos, September 8-10, pp. 214-220, [https://www.academia.edu/31709080/Maintenance and Restoration of Xenia Motel Zeus II in Ancient Olympia an approach for the sustainable existence of Xenia Hotels works of Aris Konstantinidis](https://www.academia.edu/31709080/Maintenance_and_Restoration_of_Xenia_Motel_Zeus_II_in_Ancient_Olympia_an_approach_for_the_sustainable_existence_of_Xenia_Hotels_works_of_Aris_Konstantinidis)).
10. **Built Heritage Conservation as a Basic Component of the Bioclimatic Redevelopment of the Historical Center of Larissa** (Samaras, N., 2015, Proceedings of the "International Conference on Changing Cities II", Department of Planning and Regional Development, University of Thessaly, Porto Heli, June 22-26, pp. 1797-1806, [https://www.academia.edu/29534086/Built Heritage Conservation as a Basic Component of the Bioclimatic Redevelopment of the Historical Center of Larissa](https://www.academia.edu/29534086/Built_Heritage_Conservation_as_a_Basic_Component_of_the_Bioclimatic_Redevelopment_of_the_Historical_Center_of_Larissa)).

11. **Η Κλιματική Ιδιαιτερότητα της Λάρισας, Πεδίο Αλληλοσυσχέτισης Φυσικού, Αστικού και Πολιτισμικού Περιβάλλοντος** (Σαμαράς, Ν., 2015, 2ο Περιβαλλοντικό Συνέδριο Θεσσαλίας, Τμήμα Μηχανικών Χωροταξίας, Πολεοδομίας και Περιφερειακής Ανάπτυξης Πανεπιστημίου Θεσσαλίας / Περιφέρεια Θεσσαλίας, Σκιάθος 26-28/9, e-Βιβλίο Πρακτικών, σσ. 439-445,
https://www.academia.edu/31708947/Η_κλιματική_ιδιαιτερότητα_της_Λάρισας_πεδίο_αλληλοσυσχέτισης_φυσικού_αστικού_και_πολιτισμικού_περιβάλλοντος#).
12. **The 'Kastroplikton' Residences in Ano Poli (Upper Town) of Thessaloniki, Greece. Status and Prospects of Preservation** (Kefala C.-Z. and Samaras, N., 2019, Journal 'Sustainable Development, Culture, Traditions', Volume 1α/2019, pp. 35-55,
https://www.academia.edu/44954071/THE_KASTROPLIKTON_RESIDENCES_IN_ANO_POLI_UPPER_TOWN_OF_THESSALONIKI_GREECE_STATUS_AND_PROSPECTS_OF_PRESERVATION).
13. **Αρχιτεκτονική διαμόρφωση-ανάδειξη αρχαιολογικού χώρου Καστρίου Δολίχης Λιβαδίου Λάρισας** (Σαμαράς, Ν. και Δαφούλα, Μ., 2019, Πανελλήνιο Συνέδριο 'Προστασία, Συντήρηση και Αποκατάσταση Μνημείων Πολιτισμού - 20 Χρόνια ΔΠΜΣ', Πολυτεχνική Σχολή ΑΠΘ, Θεσσαλονίκη 21-23/11,
https://www.academia.edu/44987754/Αρχιτεκτονική_διαμόρφωση_ανάδειξη_αρχαιολογικού_χώρου_Καστρίου_Δολίχης_Λιβαδίου_Λάρισας).
14. **Η Ιστορική Διάσταση των Οικιστικών Συνόλων, ως Αντικείμενο της Αρχιτεκτονικής Παιδείας στην Ελλάδα** (Σαμαράς, Ν., 2011, ΙΑ' Πανελλήνιο Αρχιτεκτονικό Συνέδριο / Προσυνεδριακή Ημερίδα 'Αρχιτεκτονική & Εκπαίδευση', Λάρισα 12/02,
https://www.academia.edu/31717195/Η_Ιστορική_Διάσταση_των_Οικιστικών_Συνόλων_ως_Αντικείμενο_της_Αρχιτεκτονικής_Παιδείας_στην_Ελλάδα).
15. **Κέντρο Πόλης και Ιστορικότητα: Θεωρητικά ζητήματα και σύγχρονες πολεοδομικές πρακτικές. Μελέτη περίπτωσης το Βαρούσι των Τρικάλων** (Σαμαράς, Ν., 2019, Διδακτορική Διατριβή, επιβλ. Σαπουνάκης Α., Τμήμα Μηχανικών Χωροταξίας Πολεοδομίας και Περιφερειακής Ανάπτυξης, Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας,
<https://www.didaktorika.gr/eadd/handle/10442/45720>).
16. **Ένταξη Νέας Αρχιτεκτονικής σε Ιστορικό Οικιστικό Σύνολο. Πιλοτικές Σχεδιαστικές Προτάσεις στα Όρια του Υφιστάμενου Πολεοδομικού Θεσμικού Πλαισίου** (Σαμαράς, Ν., 2015, 4ο Πανελλήνιο Συνέδριο Πολεοδομίας, Χωροταξίας και Περιφερειακής Ανάπτυξης, Τμήμα Μηχανικών Χωροταξίας Πολεοδομίας και Περιφερειακής Ανάπτυξης Πανεπιστημίου Θεσσαλίας, Βόλος 24-27/9, DVD Πρακτικών, φάκελος 'Σ', SamarasN_POSTER.pdf
https://www.academia.edu/32190156/ΕΝΤΑΞΗ_ΝΕΑΣ_ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΙΚΗΣ_ΣΕ_ΙΣΤΟΡΙΚΟ_ΟΙΚΙΣΤΙΚΟ_ΣΥΝΟΛΟ_ΠΙΛΟΤΙΚΕΣ_ΣΧΕΔΙΑΣΤΙΚΕΣ_ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ_ΣΤΑ_ΟΡΙΑ_ΤΟΥ_ΥΦΙΣΤΑΜΕΝΟΥ_ΠΟΛΕΟΔΟΜΙΚΟΥ_ΘΕΣΜΙΚΟΥ_ΠΛΑΙΣΙΟΥ).
17. **Δυνατότητες Αναβάθμισης των Κέντρων των Οικισμών μέσω της Αξιοποίησης του Υδάτινου Στοιχείου** [Σαμαράς, Ν. (Επιστημ. Υπεύθυνος), 2020, Α' Παραδοτέο Ερευνητικού Έργου, Ειδικός Λογαριασμός Κονδυλίων Έρευνας Πανεπιστημίου Θεσσαλίας / Δήμος Ελασσόνας,
https://www.academia.edu/74373722/ΔΥΝΑΤΟΤΗΤΕΣ_ΑΝΑΒΑΘΜΙΣΗΣ_ΤΩΝ_ΚΕΝΤΡΩΝ_ΤΩΝ_ΟΙΚΙΣΜΩΝ_ΜΕΣΩ_ΤΗΣ_ΑΞΙΟΠΟΙΗΣΗΣ_ΤΟΥ_ΥΔΑΤΙΝΟΥ_ΣΤΟΙΧΕΙΟΥ_Ελασσόνα].
18. **Έρευνα Γνώμης σχετικά με τον Βαθμό Συμμετοχής του Ελασσονίτη ποταμού στη Διαμόρφωση της Εικόνας της πόλης, ως Συστατικού Στοιχείου Αναγνώρισής της και του Ιδιαίτερου Συμβολισμού του** [Σαμαράς, Ν. (Επιστημ. Υπεύθυνος), 2021, Β' Παραδοτέο Ερευνητικού Έργου, Ειδικός Λογαριασμός Κονδυλίων Έρευνας Πανεπιστημίου Θεσσαλίας

/ Δήμος Ελασσόνας,

https://www.academia.edu/74374787/ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ_ΤΟΥ_ΕΛΑΣΣΟΝΙΤΗ_ΠΟΤΑΜΟΥ_ΣΤΗΝ_ΕΙΚΟΝΑ_ΤΗΣ_ΠΟΛΗΣ_Ελασσόνα].

19. **Πόλεμος και Ειρήνη... της Ευρωπαϊκής Πολιτισμικής Κληρονομιάς** (Σαμαράς, Ν., 2022, Editorial στο Newsletter Σεπτεμβρίου 2022 του Τμήματος Μηχανικών Χωροταξίας Πολεοδομίας και Περιφερειακής Ανάπτυξης του Πανεπιστημίου Θεσσαλίας, https://www.academia.edu/88466247/Πόλεμος_και_Ειρήνη_της_Ευρωπαϊκής_Πολιτισμικής_Κληρονομιάς).
20. **Αποτελούν τα ψηλά κτήρια απειλή για την ιστορική φυσιογνωμία της Αθήνας;** (Σαμαράς, Ν., 2023, Editorial στο Newsletter Μαρτίου 2023 του Τμήματος Μηχανικών Χωροταξίας Πολεοδομίας και Περιφερειακής Ανάπτυξης του Πανεπιστημίου Θεσσαλίας, https://www.academia.edu/98334224/Αποτελούν_τα_ψηλά_κτήρια_απειλή_για_την_ιστορική_φυσιογνωμία_της_Αθήνας).
21. **Πόσα χρόνια δίσεχτα...** (Σαμαράς, Ν., 2024, Editorial στο Newsletter Φεβρουαρίου 2024 του Τμήματος Μηχανικών Χωροταξίας Πολεοδομίας και Περιφερειακής Ανάπτυξης του Πανεπιστημίου Θεσσαλίας, https://www.academia.edu/114671082/Πόσα_χρόνια_δίσεχτα_?email_work_card=view-paper).

Γ. 15 άρθρα στον ηλεκτρονικό τύπο της Λάρισας

1. **‘Η Οικία Αλεξάνδρου στη Λάρισα - Αναλύοντας μια φωτογραφία-ντοκουμέντο’** 27 Αυγούστου 2023, <https://www.larissanet.gr/2023/08/27/i-oikia-alexandrou-sti-larisa-analyontas-mia-fotografia-ntokoumento/>
2. **‘Υπάρχουν ακόμη άνθρωποι που απλά απολαμβάνουν τις διακοπές τους;’** 3 Αυγούστου 2022, <https://www.larissanet.gr/2022/08/03/n-samaras-yparchoun-akomi-anthropoi-pou-apla-apolamvanoun-tis-diakopes-tous/>
3. **‘Όλα τα βιβλία πάνε διακοπές. Κάποια πάνε και στην αμμουδιά’** 2 Αυγούστου 2021, <https://www.larissanet.gr/2021/08/02/ola-ta-vivlia-pane-diakopes-kapoia-pane-kai-stin-ammoudia/>
4. **‘Φτου και βγαίνω! Η περί της συμβολικής σημασίας και της παιδαγωγικής λειτουργίας των μέτρων’** 3 Μαΐου 2021, <https://www.larissanet.gr/2021/05/03/ftou-kai-vgaino/>
5. **‘Θεραπευτική Κοινότητα του ΚΕΘΕΑ, μια φιλόξενη κατοικία στην πόλη’** 23 Απριλίου 2021, <https://www.larissanet.gr/2021/04/23/n-samaras-therapeftiki-koinotiita-tou-kethea-mia-filoxeni-katoikia-stin-poli/>
6. **‘«Κατεδαφιζόμεθα»’** 28 Μαρτίου 2021, <https://www.larissanet.gr/2021/03/28/katedafizometha/>
7. **‘Άς το περιτυλίξουμε!’** 6 Ιανουαρίου 2021, <https://www.larissanet.gr/2021/01/06/as-to-peritylixoume/>
8. **‘Η προστασία της πολιτιστικής κληρονομιάς υπόθεση όλων μας’** 2 Σεπτεμβρίου 2020, <https://www.larissanet.gr/2020/09/02/i-prostasia-tis-politistikis-klironomias-yprothesi-olon-mas/>

9. **‘Σκιτσάροντας εκτάσεις ελληνικής επικράτειας ανατολικά του Έβρου (πριν 36 χρόνια...)**’ 25 Μαΐου 2020, <https://www.larissanet.gr/2020/05/25/skitsarontas-ektaseis-ellinikis-epikrateias-anatolika-tou-evrou-prin-36-chronia/>
10. **‘«Ζητείται ελπίς»**’ 21 Απριλίου 2020, <https://www.larissanet.gr/2020/04/21/ziteitai-elpis/>
11. **‘Η πολιτιστική κληρονομιά της πόλης υπό το πρίσμα της οικολογίας**’ 28 Ιουλίου 2018, <http://www.larissanet.gr/2018/07/28/i-politistiki-klironomia-tis-polis-ypo-to-prisma-tis-oikologias/>
12. **‘Πώς αντιλαμβάνεται η Λάρισα την ιστορική της συνέχεια;**’ 3 Δεκεμβρίου 2016, <http://www.larissanet.gr/2016/12/03/pos-antilamvanetai-i-larisa-tin-istoriki-tis-synecheia/>
13. **‘Για μια αειφορική αντίληψη της βιοκλιματικής ανάπλασης τμήματος του ιστορικού κέντρου της Λάρισας**’ 5 Οκτωβρίου 2015, <http://www.larissanet.gr/2015/10/05/gia-mia-aeiforiki-antilipsi/>
14. **‘«Μη-Βιοκλιματική Ανάπλαση» ενός -εν τέλει- «Μη-Ιστορικού Κέντρου»;**’ 27 Σεπτεμβρίου 2015 <http://www.larissanet.gr/2015/09/27/mi-vioklimatiki-anaplasti-enos-en-telei-mi-istorikou-kentrou/>
15. **‘Περιβάλλον ή Κοινωνική Δικαιοσύνη;**’ 20 Φεβρουαρίου 2015 <https://www.larissanet.gr/2015/02/20/perivallon-i-koinoniki-dikaiosyni/>